

รายงานการอบรมเชิงปฏิบัติการรายงานผลการอบรมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ
ส่งเสริมสมรรถนะครูด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
โดยใช้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และคุณธรรม จริยธรรม เป็นฐาน เพื่อสร้าง
พลเมืองโลกศตวรรษที่ ๒๑ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”
ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๗

นางสาวกนิษฐา ขำเกลี้ยง
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนเทศบาล ๘ (อนุบาลฝันที่เป็นจริง)
สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครตรัง

แบบรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรม

- ๑.ชื่อ - สกุล : นางสาวกนิษฐา ขำเกลี้ยง
ตำแหน่ง ครู (ไม่มีวิทยฐานะ)
สังกัด สำนักงานการศึกษา เทศบาล นครตรัง
- ๒.โครงการ/หลักสูตร : โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะครูด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และคุณธรรม จริยธรรม เป็นฐาน เพื่อสร้างพลเมืองโลกศตวรรษที่ ๒๑ รุ่นที่ ๔
- จัดโดย : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓.ระยะเวลาในการเดินทางไปเข้ารับการฝึกอบรม
วันที่ ๒๕ - ๓๑ มิถุนายน ๒๕๖๗
- ๔.สถานที่ฝึกอบรม : ณ โรงแรมริเวอร์ไซด์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
- ๕.วัตถุประสงค์ในการเข้ารับการฝึกอบรม
: เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายสนับสนุนครูเพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการสอนซึ่งกันและกันก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
- ๖.งบประมาณในการฝึกอบรม
: ค่าลงทะเบียนอบรม ๗,๒๐๐ บาท
ค่าที่พักและค่าเดินทาง ๒,๖๑๐ บาท
รวม ๙,๘๑๐ บาท
- ๗.สรุปเนื้อหาสาระที่ได้รับจากการฝึกอบรม
การสอนประวัติศาสตร์เพื่อสร้างพลเมืองโลก
วิทยากร: รศ.เสาวภา ไพทยาวัฒน์
- สรุปความรู้ : การสอนประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน ไม่ได้มีจุดมุ่งหวังเพียงให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องราวในอดีตของประเทศตนเองเพียงอย่างเดียว แต่การสอนประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน คือ การสอนให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีของโลก กล่าวคือ นักเรียนมีความตระหนักรู้ว่าโลกนี้ประกอบด้วยวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และรู้จักเรียนรู้และเคารพผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ภาษา อาหาร ศาสนา การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์ พื้นฐานการดำรงชีพ ไปจนถึงครอบครัวที่แตกต่างจากตัวเรา โดยมุ่งรักษาคุณค่าเฉพาะตัวที่ทุกคนควรรักษาไว้ เพื่อให้โลกยังคงความหลากหลายนั้นไว้
- เราอาจปลูกฝังให้เด็กๆ เห็นคุณค่าเหล่านี้ด้วยการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนหรือก้าวข้ามไปเรียนรู้วัฒนธรรมต่างกัน เช่น ลองเปิดใจศึกษาประวัติศาสตร์ของชุมชนโลกอื่นๆ เป็นต้น โดยใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มออนไลน์ที่มีกิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์เชื่อมต่อกับเด็กทั่วโลก พร้อมสอนให้เปิดใจความหลากหลายในบริบทที่เข้ากับปัจจุบันด้วย

ความสำคัญของประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ ๒๑/ความเชื่อมโยงประวัติศาสตร์กับชีวิตจริงและชุมชน

วิทยากร: รศ.เสาวภา ไพทยาวัฒน์

สรุปความรู้ : การสอนประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ ๒๑ จะต้องพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ให้มีความทันสมัยและ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ต้องไม่เป็นการเรียนแบบท่องจำ แต่ต้องส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ในแง่มุมต่างๆโดยต้องให้ความสำคัญทั้งประวัติศาสตร์ชาติ และประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของประเทศ สามารถต่อยอดเป็น Soft Power ในแง่อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ที่สามารถดึงดูดความสนใจจากชาวต่างชาติ นำมาซึ่งคุณประโยชน์ให้กับประเทศไทยได้อีกมากมาย และต้องมีความเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ชุมชน ซึ่งกล่าวถึงเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ประวัติศาสตร์ชุมชนเป็นส่วนผสมของข้อเท็จจริง ความรู้สึก ซึ่งอาจสืบทอดผ่านเรื่องเล่า ตำนาน สถานที่ บ้านทึก เหตุการณ์ขนบธรรมเนียมประเพณี แบบแผนการปฏิบัติต่าง ๆ ของชุมชน การศึกษาประวัติชุมชน ทำให้รู้ความเป็นมาและเข้าใจชุมชนได้ดีขึ้น รู้ว่าชุมชนมีอายุเท่าไร เราอยู่ที่นี้มานานแค่ไหน มีใคร หรือเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง เหตุการณ์นั้นส่งผลอย่างไรหรือทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกับคน ชุมชน หรือพื้นที่ในชุมชนอย่างไร การศึกษาประวัติชุมชนจะช่วยลดอคติหรือภาพลักษณ์แบบเหมารวมที่อาจมีกับชุมชน สร้างความภาคภูมิใจและรู้คุณค่าในชุมชนของตนเอง

การใช้ Active Learning ในการสอนประวัติศาสตร์/การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

วิทยากร: ผศ.ดร.ศุภณัฐ พานา

สรุปความรู้ : การใช้ Active Learning ในการสอนประวัติศาสตร์/การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น คือ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นเป็นบริบท เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจเลือกบทเรียนที่ต้องการเรียนรู้ในลักษณะกลุ่มหรือศึกษาด้วยตนเอง ผู้เรียนจะร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ฝึกปฏิบัติการวางแผนการทำงานกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดขึ้นงานผลการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจในองค์ความรู้ได้ง่ายขึ้น เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนเอง

กระบวนการทางประวัติศาสตร์และการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม/การวิเคราะห์แหล่งข้อมูลประวัติศาสตร์/การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรมและจริยธรรม

วิทยากร: รศ.เสาวภา ไพทยาวัฒน์

สรุปความรู้ : ประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ในอดีต โดยอาศัยหลักฐานที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาประเด็นที่สนใจ อย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา การรวบรวมหลักฐาน และการเรียบเรียง พร้อมนำเสนอซึ่งจะทำให้สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้อย่างมีเหตุผล และมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งการเรียนรู้วิธีการทางประวัติศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียน รู้จักสืบค้นหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง โดยอาศัยข้อมูลจากหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นสำคัญ ประกอบกับหลักฐานอื่น ๆ เช่น ภาพถ่าย แอบบันทึกลงเสียง วัตถุที่ค้นพบ หลักฐานทางโบราณคดี เป็นต้น เพื่อให้สามารถฟื้นอดีตหรือจำลองอดีตขึ้นมาใหม่ ได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็นและลำดับเรื่องราวได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด วิธีการทางประวัติศาสตร์มีความสำคัญ คือ ทำให้เรื่องราว กิจกรรม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์มีความน่าเชื่อถือ มีความถูกต้องเป็นจริง หรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพราะได้มีการศึกษาอย่างเป็นระบบ อย่างมีขั้นตอน มีความระมัดระวังรอบคอบ โดยครูจะต้องสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก

การออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ/การเลือกและจัดเตรียมเนื้อหาที่เหมาะสม และการสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นความคิด

วิทยากร: ผศ.ดร.ศุภณัฐ พานา

สรุปความรู้ : การออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในการสอนประวัติศาสตร์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะความคิด ครูผู้สอนจะต้องออกแบบให้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ และตัดสินใจโดยรู้จักนำเอาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ มาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์จากนั้น ทำการวิเคราะห์สาเหตุ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตได้อย่างกลมกลืน ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคสารสนเทศในปัจจุบัน

แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ : การเขียนแผนการสอนที่มีกระบวนการทางประวัติศาสตร์/โครงสร้างและองค์ประกอบของแผนการสอน/การบูรณาการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน

วิทยากร: รศ.เสาวภา ไพทยาวัฒน์ , ผศ.ดร.ศุภณัฐ พานา, สถาบัน EdCa

สรุปความรู้ : การเขียนแผนหรือการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ จะต้องเป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร จุดประสงค์ตัวชี้วัด มีกระบวนการวัดและการประเมินที่มีประสิทธิภาพ และมีองค์ประกอบของแผนการสอนที่ครบถ้วน โดยจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบ Active Learning ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและชุมชนเป็นบริบท เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน โดยจะต้องบูรณาการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของชุมชนในด้านต่าง ๆ ทั้งสังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ประวัติศาสตร์ชุมชนเป็นทำใหู้้รู้ความเป็นมาและเข้าใจชุมชนได้ดีขึ้น ทำใหู้้เรียนเห็นคุณค่าของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ เกิดสร้างจิตสำนึกรักและภูมิใจในชุมชนของตนเอง

อภิปราย : การนำแผนการสอนไปใช้ในชั้นเรียน/การวางแผนการนำกลับไปใช้ในสถานการณ์จริงการสร้างเครือข่ายสนับสนุนครู

วิทยากร: รศ.เสาวภา ไพทยาวัฒน์ , ผศ.ดร.ศุภณัฐ พานา

สรุปความรู้: การนำแผนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไปใช้ในชั้นเรียน จะต้องปรับแผนการสอนให้เหมาะกับบริบทและสถานการณ์จริงของชั้นเรียน ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงเหมาะสมกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบหรือการกระทำด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายสนับสนุนครูเพื่อแลกเปลี่ยนวิธีการสอนซึ่งกันและกันก็เป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

๘.ประโยชน์ที่ทางราชการ/ประชาชนได้รับจากการฝึกอบรม

- ได้พัฒนาวิธีการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้สอดคล้องกับโลกในศตวรรษที่ ๒๑ มากยิ่งขึ้น
- สามารถนำความรู้จากการอบรม มาใช้ในชั้นเรียนในเรื่องการเขียนแผนการสอนและการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ ที่เน้นการสร้างผู้เรียนให้เป็นพลเมืองโลกที่เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และรู้จักเรียนรู้และเคารพผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเชื้อชาติ ภาษา อาหาร ศาสนา การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์ พื้นฐานการดำรงชีพ ไปจนถึงครอบครัวที่แตกต่างจากตัวเรา โดยมุ่งรักษาคุณค่าเฉพาะตัวที่ทุกคนควรรักษาไว้ เพื่อทำให้โลกยังคงความหลากหลายนั้นไว้

๙.ข้อเสนอแนะ

- ไม่มี -

๑๐.รูปภาพประกอบ

๗
(นางสาวนิษฐา ขำเกลี้ยง)
ตำแหน่ง ครู คศ.๑
ผู้เข้ารับการฝึกอบรม